

Research Article

The Relationship Between Fear of Intimacy, Paranoid Thoughts, and Marital Problems: The Mediating Role of Attachment Styles

Authors

Fereshteh Pourmohseni-Kolouri^{1*}, Reza Afsar²

 1. Associate Professor in Psychology, University of Payme Noor, Tehran, Iran.
(Corresponding Author)

 2. M.A. in Psychology, Department of Education of ParsAbad city, Ardabil, Iran.
Reza.af75@gmail.com

Abstract

Receive Date:
09/07/2024

Accept Date:
26/11/2024

Introduction: For many adults, relationships with their spouses are among the most significant connections in life. A fulfilling romantic relationship is a strong predictor of psychological well-being, physical health, and overall life satisfaction. Paranoid thoughts and fear of intimacy are critical factors in determining the stability of marital relationships.

Method: The aim of this study was to investigate the mediating role of attachment styles in the relationship between fear of intimacy and paranoid thoughts, as well as their impact on marital problems among couples. The research was descriptive and correlational, with the study population consisting of all couples in Ardebil city. A sample of 250 individuals was selected using a convenience sampling method. Participants in the study included 108 females and 142 males, who were asked to complete the Fear of Intimacy Scale (FIS), the Adult Attachment Questionnaire (ECR-R), the Marital Satisfaction Questionnaire (GRIMS), and the Revised Paranoid Thought Scale (R-GPTS). Data were analyzed using Pearson correlation and path analysis, employing SPSS version 26 and AMOS version 24 software.

Results: The results indicated that fear of intimacy and paranoid thoughts are significantly positively correlated with avoidant and anxious attachment styles. Additionally, avoidant and anxious attachment styles also show a significant positive relationship with marital problems among couples.

Discussion and conclusion: The results of the path analysis confirm that attachment styles mediate the relationship between fear of intimacy, paranoid thoughts, and marital problems in couples.

Keywords

Fear of intimacy, Paranoid thoughts, Attachment styles, Marital problems.

Corresponding Author's E-mail

fpmohseni@pnu.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

In many adults, a romantic and satisfying relationship with a spouse predicts psychological well-being and physical health. One of the most significant obstacles to forming and maintaining a genuine relationship is the fear of intimacy, which is a key factor contributing to the separation and divorce of couples. Fear of intimacy refers to an individual's limited ability to share personal thoughts and feelings with significant people in their life, such as a spouse, as well as a fear of becoming dependent on others. It makes him uncomfortable, leading to less self-disclosure and an increased likelihood of losing the approval of others, including his wife. Paranoia is closely related to insecure attachment styles. Paranoia is an unfounded or exaggerated belief characterized by feelings of harassment, conspiracy, and interpersonal threats. Because paranoia involves mistrust and a negative perception of others, it is often associated with insecure attachment styles. The current research highlights the role of attachment style in the formation of paranoid thoughts and its impact on intimate interpersonal relationships. On the other hand, elevated levels of paranoid thoughts are associated with a poor response to treatment, increased hospitalization rates, social isolation, and a diminished quality of life. Therefore, paying attention to these thoughts and identifying them can enhance the quality of life and improve intimate interactions. This research aims to test the hypothesis regarding the role of attachment styles in the relationship between fear of intimacy, paranoid thoughts, and marital problems.

Method

The present study was a descriptive correlational study utilizing the path analysis method. The statistical population comprised all couples in Ardabil city in 2022 who had lived together for at least three years. From this population, 250 individuals were selected using an availability sampling method and were asked to complete the research questionnaires. Pearson's correlation coefficient and path analysis were employed for data analysis.

Measurements

Fear of Intimacy Questionnaire: The Fear of Intimacy Questionnaire, developed by Descatner and Thelan, consists of 35 items divided into two parts. The first part contains 30 questions, where participants are asked to imagine themselves in a close emotional relationship and complete the questionnaire accordingly. In the second part, they must respond based on their past relationships. In Iran, Basharat assessed the reliability of the questionnaire using Cronbach's alpha method, which yielded a coefficient of 0.91.

The Experiences in Close Relationships Revised

Questionnaire: It was designed by Fraley and his colleagues. In the study conducted by Neelforoshan, the internal consistency for anxious and avoidant attachment was found to be 0.88 and 0.89, respectively.

Glomberg-Rost Marital Status Questionnaire:

This questionnaire is designed to assess the loyalty, partnership, trust, commitment, intimacy, and empathy within couples. The Cronbach's alpha coefficient was reported as 0.92 for a sample of women and 0.94 for men.

Green et al.'s Paranoid Thoughts Scale (GPTS):

This scale was developed by Green and his colleagues to assess the characteristics and traits associated with paranoid thinking. In the study conducted by Kol-Emad, Kraskian, and Bahrami, significant validity and reliability were reported.

Results

In this study, 143 men (57.2%) and 107 women (42.8%) were examined. The participants were aged between 18 and 50 years, with an average age of 34.3 years (standard deviation: 8.97). The average duration of marriage among the participants was 9.26 years (standard deviation: 8.27), and they had, on average, one child.

To investigate the research hypothesis that avoidant and anxious attachment play a mediating role in the relationship between fear of intimacy and paranoid thoughts related to marital problems, path analysis was conducted using AMOS 23 software. The results of the model fit are presented in Table 1.

Table 1. The goodness of fit indices of the proposed model

Parameter	optimal	Fit amount
X ² /df	Good<3;Average<5	2.80
P	Good>0.05	0.0001
CFI	Good>0.90	0.90
GFI	Good>0.90	0.91
NFI	Good>0.90	0.93
RMSEA	Good 0.05 to 0.1; Great<0.05	0.018

The findings presented in Table 1 demonstrate an excellent fit for the model. Analyzing the measurement parameters of the direct relationships among the variables in the proposed model reveals that the effect of fear of intimacy on anxious attachment style ($\beta = 0.71$) and avoidant attachment style ($\beta = 0.65$) is both direct and significant. The effects of anxious attachment style ($\beta = 0.69$) and avoidant attachment style ($\beta = 0.72$) on marital problems are direct and significant; however, fear of intimacy does not have a direct effect on marital problems. The impact of paranoid thoughts on avoidant attachment style ($\beta = 0.69$) and anxious attachment style ($\beta = 0.57$) is both direct and significant. However, paranoid thoughts did not exert a direct effect on marital problems. The impact of fear of intimacy on marital issues is significant, particularly with the mediating role of anxious attachment style ($\beta = 0.59$). Additionally, the influence of fear of intimacy on marital problems is also significant when mediated by avoidant attachment style ($\beta = 0.52$). The impact of paranoid thoughts on marital issues is significant, operating indirectly through an anxious attachment style ($\beta = 0.85$). Additionally, the influence of paranoid thoughts on marital problems is also significant, functioning indirectly through an avoidant attachment style ($\beta = 0.69$).

Conclusion

The results of the path analysis indicate that fear of intimacy has a significant relationship with insecure attachment styles and marital problems, mediated indirectly. This finding suggests that experiencing intimacy necessitates the open expression of feelings, emotions, and self-disclosure in interpersonal relationships. Individuals who fear intimacy tend to avoid sharing their thoughts and feelings with their partners.

Also, refraining from expressing feelings and avoiding conflicts related to interpersonal emotions are characteristics of avoidant attachment. Individuals with this attachment style often feel uncomfortable establishing intimate relationships and may exhibit hostile reactions. Consequently, a greater fear of intimacy is observed in those with avoidant attachment.

Anxious dependents often possess a negative

self-image. They fear rejection and worry that important people in their lives will not be available when needed. As a result, they seek approval and closeness from others. These individuals frequently encounter communication conflicts, even during positive interactions. This pattern may help explain their fear of intimacy.

Another finding of the current research is that paranoid thoughts have a significant relationship with avoidant and anxious attachment styles. This relationship suggests that insecure attachment styles contribute to the development of paranoia by reinforcing negative beliefs about oneself and others, as well as by heightening negative emotions, interpersonal sensitivity, and social withdrawal. Additionally, factors and mechanisms involved in the formation of paranoia and delusions include experiences of harassment.

The present study also encountered limitations. The study sample was selected using a convenience sampling method, and due to the spread of COVID-19, it was not possible to collect samples in person. Therefore, caution should be exercised when generalizing the findings.

Ethical Considerations

Ethical principles have been fully observed in this research. The participants were allowed to withdraw from the study at any time. Also, the participants were aware of the research process and their information remained confidential.

Compliance with Ethical Guidelines: All ethical considerations set out in the Helsinki Declaration have been considered in this study.

Funding: This research did not receive any grant from funding agencies in the public, commercial, or non-profit sectors.

Authors' Contribution: Authors have participated in the design, implementation and writing of all sections of the present study.

Conflict of Interest: The authors declared no conflict of interest.

بررسی رابطه ترس از صمیمیت و افکار پارانوئیک با مشکلات زناشویی: نقش میانجی سبک‌های دلبستگی

نویسندگان

فرشته پور محسنی کلوری^{۱*}، رضا افسر^۲

۱. دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)

۲. کارشناسی ارشد روان‌شناسی، اداره آموزش و پرورش شهرستان پارس آباد، اردبیل، ایران.

Reza.af75@gmail.com

چکیده

مقدمه: ترس از صمیمیت و افکار پارانوئیک، از متغیرهای مهم در پیش‌بینی پایداری روابط زناشویی به شمار می‌روند. پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی سبک‌های دلبستگی در رابطه بین ترس از صمیمیت و افکار پارانوئیک با مشکلات زناشویی زوجین انجام شد.

روش: روش پژوهش حاضر، از نوع توصیفی - همبستگی بود. جامعه آماری مورد مطالعه تمامی زوجین شهر اردبیل بود که از میان آن‌ها، ۲۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. شرکت کنندگان پرسش‌نامه‌های ترس از صمیمیت (FIS)، پرسش‌نامه سبک زندگی بزرگسالان (ECR-R)، پرسش‌نامه وضعیت زناشویی (GRIMS) و مقیاس بازبینی شده افکار پارانوئیک (R-GPTS) را تکمیل کردند. برای تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر با استفاده از نرم‌افزار SPSS 26 و AMOS 24 بهره گرفته شد.

نتایج: یافته‌های تحلیل مسیر نشان داد که سبک‌های دلبستگی نقش میانجی معناداری در رابطه بین ترس از صمیمیت و افکار پارانوئیک با مشکلات زناشویی زوجین دارند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتیجه پژوهش حاضر نشان داد که افکار پارانوئیک گونه و ترس از صمیمیت، از طریق میانجی‌گری سبک‌های دلبستگی، می‌توانند بر مشکلات زناشویی تأثیرگذار باشند. بنابراین، مشاوران و درمانگران خانواده می‌توانند از یافته‌های این مطالعه در تدوین مداخلات مناسب برای بهبود روابط زوجین بهره ببرند.

تاریخ دریافت:
۱۴۰۳/۰۴/۱۹

تاریخ پذیرش:
۱۴۰۳/۰۹/۰۶

کلیدواژه‌ها

ترس از صمیمیت، افکار پارانوئیک، سبک‌های دلبستگی، مشکلات زناشویی.

پست الکترونیکی
نویسنده مسئول

fpmohseni@pnu.ac.ir

مقدمه

تصویری منفی از خود دارند، از طرد شدن می‌ترسند، از اینکه در مواقع ضروری، افراد مهم زندگی‌شان، در دسترس نباشند، نگرانند. دلبسته‌های اجتنابی نیز تصویری منفی از خود دارند، از برقراری روابط صمیمانه با دیگران راحت نیستند و از تعاملات صمیمانه کناره‌گیری می‌کنند [۶].

همسر یا شریک زندگی معمولاً نخستین تصویر دلبستگی در بزرگسالی است [۴]. در بزرگسالی، دلبسته مضطرب نگران است که همسرش در مواقع نیاز در دسترس نباشد و نسبت به نشانه‌های ترک شدن، حساس است، به همین دلیل به شدت به همسرش وابسته است. در مقابل، دلبسته اجتنابی به صورت افراطی سعی در حفظ استقلال خود دارد و اعتمادی به حضور همسرش در مواقع نیاز، ندارد. راهبردهای دلبستگی نایمن، مانند گوش‌به‌زنگی مفرط یا استقلال افراطی و وابستگی نداشتن، رفتارهای دفاعی هستند که افراد دلبسته‌های نایمن را در برابر همسری که به هنگام نیاز در دسترس نیست، محافظت می‌کنند [۷].

نظریه دلبستگی چارچوبی را برای درک نحوه شکل‌گیری آسیب‌شناسی روانی فراهم کرده است [۸]. بر اساس این نظریه، محیط مراقبت‌کننده و شخصیت با یکدیگر در تعامل هستند و رابطه دلبستگی پیش‌درآمدی برای شکل‌گیری شخصیت نوزاد محسوب می‌شود [۹]. مرور سیستماتیک و فراتحلیلی [۱۰] انجام شده نشان می‌دهد که پارانویا با سبک‌های دلبستگی نایمن در نمونه بالینی و جمعیت عمومی رابطه نزدیکی دارد.

پارانویا یک باور بی‌اساس یا اغراق‌آمیز است که با محتوای آزار و اذیت، توطئه و تهدید بین‌فردی مشخص می‌شود و از مشکوک بودن تا توهمات بسیار ناراحت‌کننده را شامل می‌گردد. پارانویا دارای ساختاری چندبعدی است و شامل ۴ عامل حساسیت‌های بین‌فردی، بی‌اعتمادی، باور مورد آزار و اذیت قرار گرفتن و باور به مرجع بودن می‌باشد [۱۱]. پارانویا در جمعیت عمومی نیز شایع است و در یک پیوستار از تجارب عادی تا توهمات آزاردهنده قرار دارد. در جمعیت عمومی، سطوح بالای ایده‌پردازی پارانویاگونه با طرد اجتماعی بیشتر، ضعف عملکرد اجتماعی، حمایت اجتماعی محدود و مشارکت کمتر در سرگرمی‌ها و فعالیت‌های لذتبخش همراه است. افرادی که دارای افکار پارانویاگونه هستند، می‌ترسند که دیگران عاقدانه به آن‌ها

در بسیاری از بزرگسالان، رابطه با همسر یکی از مهم‌ترین روابط در طول زندگی محسوب می‌شود. یک رابطه عاشقانه رضایت‌بخش می‌تواند بهزیستی روان‌شناختی، سلامت جسمانی و رضایت از زندگی را پیش‌بینی کند [۱]. یکی از مهم‌ترین موانع در شکل‌گیری و تداوم یک رابطه صمیمانه، ترس از صمیمیت است که یکی از عوامل زمینه‌ساز جدایی و طلاق زوجین به شمار می‌آید و پایه‌های تحکیم خانواده را فرو می‌ریزد [۲].

ترس از صمیمیت به ظرفیت محدود فرد در به اشتراک‌گذاری افکار و احساسات شخصی با افراد مهم و نزدیک، مانند همسر و همچنین ترس از وابستگی به دیگران اشاره دارد. این متغیر دارای دو مؤلفه ترس از صمیمیت در رابطه با همسر و ترس از صمیمیت در رابطه با دیگران است [۲]. زمانی که هر دو مؤلفه ترس از صمیمیت در فردی بالا باشد، او در برقراری روابط صمیمانه احساس ناراحتی می‌کند، کمتر به خود آشکارسازی می‌پردازد، در ابراز احساسات و عواطف با مشکل مواجه می‌شود و احساسات مثبتی در روابط نزدیک تجربه نمی‌کند. در نتیجه، احتمال از دست دادن تأیید دیگران، از جمله همسر، افزایش می‌یابد و فرد ناسازگاری زناشویی بیشتری را تجربه خواهد کرد [۳].

تجارب اولیه نوزاد با مراقب خود در سال‌های نخستین زندگی، نقش مهمی در شکل‌گیری روابط او در بزرگسالی دارد. این تجارب موجب شکل‌گیری «الگوهای کاری درونی» می‌شوند که شامل بازنمایی‌هایی پاسخ‌های دلبستگی دیگران و نیز تصاویری از خودکارآمدی و خود ارزشمندی فرد است. این الگوها، مبنای روابط بین‌فردی در بزرگسالی و سلامت روان‌شناختی فرد را تشکیل می‌دهند. تصویر دلبستگی، تصویری فردی است که از نظر عاطفی در دسترس بوده و در مواجهه با استرس، احساس امنیت و آرامش را به فرد می‌بخشد [۴].

اگر رابطه دلبستگی ایمن بین نوزاد و مراقبش ایجاد نشود، دلبستگی نایمن شکل می‌گیرد. ۴۰٪ جمعیت عمومی دارای سبک دلبستگی نایمن هستند و در جمعیت بالینی این آمار دوبرابر می‌شود [۵]. دو سبک دلبستگی نایمن در بررسی‌های بزرگسالان مطرح شده است: دلبستگی اضطرابی و دلبستگی اجتنابی. دلبسته‌های مضطرب،

از سوی دیگر، سطوح بالای افکار پارانوئیک گونه با پاسخ ضعیف به درمان با افزایش میزان بستری شدن، انزوای اجتماعی و کیفیت ضعیف زندگی رابطه دارد [۱۷]، به همین دلیل توجه به این افکار و شناسایی آن می‌تواند موجب ارتقای کیفیت زندگی و بهبود تعاملات صمیمانه افراد گردد. سومین دلیل ضرورت انجام مطالعه حاضر، اهمیت تجارب نوزاد و مراقبانش در شکل‌گیری سبک‌های دلبستگی و پیامدهای سبک‌های دلبستگی نایمن در تعاملات فردی و ترس از صمیمیت در دوران بزرگسالی است که تأثیرات آن در روابط صمیمانه، ضرورت مطالعه این موضوع را روشن می‌سازد. با توجه به آنچه گفته شد، پژوهش حاضر به دنبال آزمون فرضیه‌های زیر است:

- ترس از صمیمیت با میانجی‌گری سبک‌های دلبستگی اجتنابی و اضطرابی با مشکلات زناشویی زوجین رابطه معناداری دارد.
- افکار پارانوئیک گونه با میانجی‌گری سبک‌های دلبستگی اجتنابی و اضطرابی با مشکلات زناشویی زوجین، رابطه معناداری دارد.
- ترس از صمیمیت به طور مستقیم با مشکلات زناشویی رابطه دارد.
- افکار پارانوئیک گونه به طور مستقیم با مشکلات زناشویی رابطه دارد.

روش

نوع پژوهش

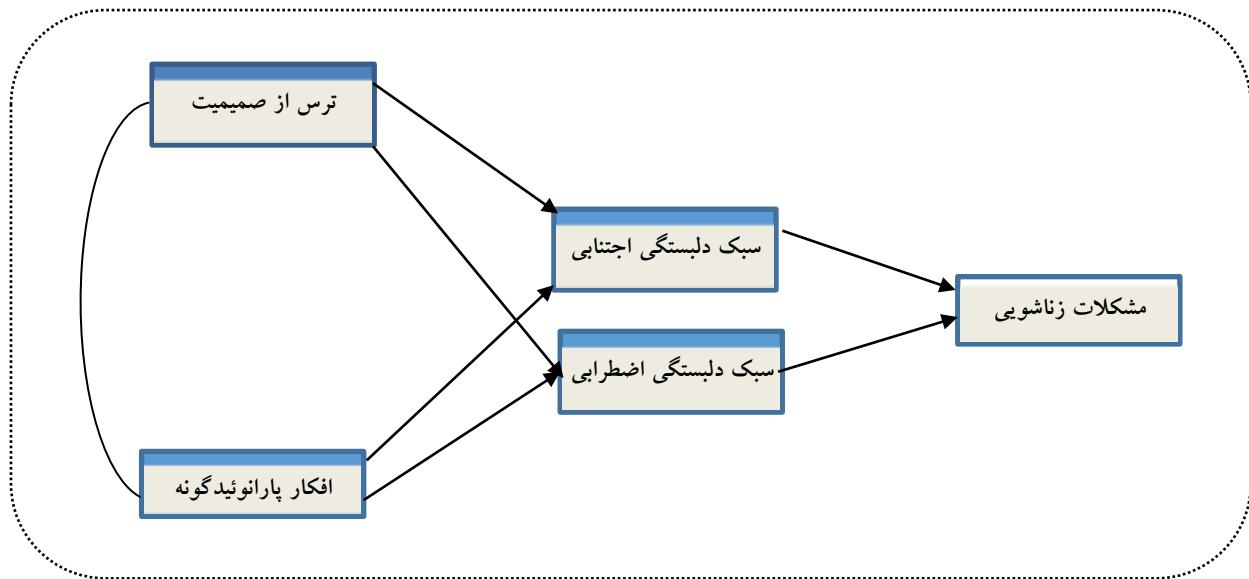
پژوهش حاضر یک پژوهش توصیفی - همبستگی به روش تحلیل مسیر بود. بر اساس این روش، پژوهشگر درصدد شناسایی رابطه میان متغیرهای پژوهش است. جامعه آماری شامل تمامی زوجین شهر اردبیل در سال ۱۴۰۰ بودند و حداقل سه سال از زندگی مشترک آنان گذشته باشد؛ زیرا در سه سال نخست زندگی مشترک، زوجین در مرحله عشق رمانتیک قرار دارند و تفاوت‌ها زیاد به چشم نمی‌آیند [۱۸] و انتخاب این سه سال بدین دلیل بود که زوجین به ثبات نسبی در زندگی مشترک دست‌یافته باشند. روش نمونه‌گیری به‌خاطر شرایط موجود در دوران همه‌گیری ویروس کرونا، روش نمونه‌گیری دردسترس انتخاب شد.

آسیب‌بزنند. تجارب ناگوار کودکی می‌تواند موجب شکل‌گیری باورهای منفی درباره خود و دیگران شود. این تجربیات سبب می‌شود، فرد خود را ضعیف، آسیب‌پذیر و بی‌ارزش ببیند و دیگران را افرادی خطرناک، کنترل‌گر و طردکننده می‌شناسد. باورهای طرح‌واره‌ای منفی درباره خود و دیگران می‌تواند منجر به برانگیختگی احساسات منفی و بروز احساس تهدید و پارانوئیک شود [۱۲]. از آنجا که پارانوئیک شامل بی‌اعتمادی و دیدگاه منفی نسبت به دیگران است، با دلبستگی نایمن ارتباط دارد [۱۳]. به عقیده فریمن^۱ و همکارانش [۱۳] دلبستگی چارچوبی را فراهم می‌کند که در آن مراقبان اولیه به عنوان پناهگاهی امن در هنگام پریشانی و ناراحتی به کودک، آرامش و اطمینان می‌بخشند. اگر مراقب در مواقع نیاز دردسترس و پاسخگو نباشد، نمی‌تواند آرامش‌بخش باشد و در نتیجه الگوهای کاری درونی منفی درباره خود و دیگران در کودک شکل می‌گیرد که حساسیت فرد را نسبت به استرس‌های آینده، انتقاد شدن و دریافت پاسخ‌های منفی از جانب دیگران افزایش می‌دهد. براساس نظریه دلبستگی این الگوهای کاری درونی در سراسر زندگی، کاملاً در دسترس هستند و در بزرگسالی، رفتار فرد با الگوهای دلبستگی را در تعاملات بین فردی هدایت می‌کنند [۶].

مطالعه بنتال و فرناق^۲ [۱۴] نشان می‌دهد، سبک دلبستگی نایمن، سبک اسنادی پارانوئیک گونه را تسهیل می‌کند و در حضور سایر عوامل، پارانوئیک به عنوان پیامد شکل می‌گیرد. پژوهش‌ها از ارتباط میان سبک دلبستگی نایمن و پارانوئیک در جمعیت عمومی حمایت می‌کند [۱۵].

مطالعه حاضر از سه جهت حائز اهمیت است. نخست: افزایش دقت ابزارهای اندازه‌گیری، چنانچه پژوهش‌های اخیر نشان می‌دهد که حدود ۳۰٪ افراد در جمعیت عمومی سطوحی از پارانوئیک را تجربه می‌کنند [۱۶]. اما عواملی که در شکل‌گیری افکار پارانوئیک گونه سهیم باشند، مشخص نیستند؛ بنابراین نظریه دلبستگی دریچه‌ای را به سوی درک سبب‌شناسی پارانوئیک گشوده است. در نتیجه پژوهش حاضر می‌تواند نقش سبک دلبستگی را بر شکل‌گیری افکار پارانوئیک گونه و تأثیر آن بر روابط بین فردی صمیمانه برجسته نماید.

1 . Freeman.
2 . Bentall, Fernyhough.

نمودار ۱: مدل پیش فرض برای مشکلات زناشویی

(ECR-R)، پرسش‌نامه وضعیت زناشویی گلوبمرک - راست (GRIMS) و پرسش‌نامه مقیاس بازبینی شده افکار پارانوئید (R-GPTS) پاسخ دهند. ۱۴۳ مرد (۵۷/۲۰ درصد) و ۱۰۷ زن (۴۲/۸۰ درصد) در دامنه سنی ۱۸ تا ۵۰ سال در پژوهش حاضر شرکت کردند. میانگین (و انحراف استاندارد) سن زنان ۳۴/۳۰ (۸/۹۷) و مردان ۴۲/۵۰ (و ۶/۹۴) سال بود. میانگین (و انحراف استاندارد) مدت تأهل زنان ۱۱/۲۶ (و ۳/۳۴) سال و در مردان ۱۴/۳۴ (و ۴/۵۰) سال بود.

ابزار سنجش

پرسش‌نامه ترس از صمیمیت (FIS): برای سنجش ترس از صمیمیت از پرسش‌نامه دسکاتنر و ثلن^۱ [۲۰] استفاده شده است. این پرسش‌نامه شامل ۳۵ گویه است که بر روی طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از ۵ برای «کاملاً موافقم» تا ۱ «برای کاملاً مخالفم» نمره‌گذاری می‌شود. این پرسش‌نامه از ۲ قسمت تشکیل شده است. در قسمت نخست، دارای ۳۰ پرسش است و از آزمودنی‌ها خواسته می‌شود با تصور اینکه در یک رابطه احساسی نزدیک هستند پرسشنامه را تکمیل کنند. در قسمت دوم باید برحسب روابطشان در گذشته پاسخ دهند. پایایی پرسش‌نامه نیز با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۹۳ گزارش گردید. در ایران، بشارت [۲۱] پایایی آن را با استفاده از روش آلفای

نمونه‌گیری به دو شیوه حضوری و مجازی انجام شد. اجرای نمونه‌گیری در شیوه حضوری بدین‌گونه بود که محقق با مراجعه به سازمان‌های دولتی همچون اداره آموزش و پرورش و سایر ادارات دولتی و خصوصی، با توضیح اهداف پژوهش برای افراد متأهل با سه سال سابقه تأهل، به آنان اطمینان داده می‌شد که اطلاعاتشان محرمانه باقی خواهد ماند. بدین ترتیب افرادی که تمایل به شرکت در پژوهش داشتند، پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کردند. در نمونه‌گیری غیرحضوری، به دلیل شیوع ویروس کرونا، بخشی از پرسش‌نامه‌ها در پرس لاین طراحی شدند و لینک ساخته شده در گروه‌های پیام‌رسان‌های اجتماعی قرار داده شد و از افراد گروه نیز خواسته شد تا لینک مربوط را در گروه‌های مختلف قرار دهند و بدین ترتیب نمونه لازم برای انجام پژوهش به شیوه در دسترس جمع‌آوری شد. معیارهای ورود به این مطالعه شامل متأهل بودن، گذشت حداقل سه سال از زندگی مشترک و برخورداری از سواد خواندن و نوشتن و معیار خروج شامل مخدوش بودن پرسش‌نامه‌های پژوهش بود.

در مدل‌سازی معادلات ساختاری حداقل حجم نمونه ۲۰۰ نفر می‌باشد [۱۹] که برای مطالعه حاضر ۲۵۰ نفر به عنوان حجم نمونه در نظر گرفته شد و به شیوه در دسترس انتخاب شدند و از آنان خواسته شد تا به پرسش‌نامه ترس از صمیمیت (FIS)، پرسش‌نامه سبک دلبستگی بزرگسالان

1 . Descutner, Thelen.

همسانی درونی بالای پرسش‌نامه را نشان می‌دهد. ضریب همبستگی بین نمره‌های آزمودنی‌ها در دو نوبت با فاصله دو هفته برای آزمودنی‌های زن ۰/۷۳ و آزمودنی‌های مرد ۰/۷۵ و برای کل آزمودنی‌ها ۰/۷۷ گزارش شد که پایایی بازآزمایی خوب پرسش‌نامه را نشان می‌دهد [۲۵].

مقیاس افکار پارانوئید گرین^۴ و همکاران (GPTS):

این مقیاس جهت اندازه‌گیری صفات و رگه‌های تفکر پارانوئید توسط گرین و همکارانش [۲۶] ساخته شد. این ابزار دارای ۱۶ پرسش است که وجود افکار گزند و آسیب را در یک ماه گذشته بررسی می‌کند. هر کدام از پرسش‌ها روی مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از ۱ برای هرگز تا ۵ برای خیلی زیاد، نمره‌گذاری می‌شود. نمرات بالاتر نشان‌دهنده افکار پارانوئید فرد بوده و نمرات کرانه پایین، بیانگر خوش-بینی فرد نسبت به اطرافیان و محیط است. این پرسش‌نامه در جمعیت بالینی و غیربالینی ارزیابی و مشخص شده است که از همسانی درونی مناسبی برخوردار است و ضریب آلفای کرونباخ آن ۰/۷۷ گزارش شده است. در پژوهش کل‌العماد، کراسکیان و بهرامی [۲۷]، روایی و پایایی معنادار گزارش شده است و ضرایب همسانی درونی برای کل مقیاس بالاتر از ۰/۹ برآورد شده است.

شیوه تحلیل داده‌ها

برای تحلیل داده‌ها، آزمون ضریب همبستگی پیرسون با استفاده از نرم‌افزار SPSS 26 و تحلیل مسیر از نرم‌افزار Amos 24 استفاده شد. در ابتدای پرسش‌نامه‌ها توضیحاتی در خصوص هدف از انجام پژوهش به شرکت‌کنندگان ارائه شد و به آنان اطمینان داده شد که اطلاعات‌شان محرمانه باقی خواهد ماند. همچنین به آن‌ها گفته شد که شرکت در پژوهش اختیاری است و در هر مرحله از تکمیل پرسش‌نامه‌ها می‌توانند از ادامه شرکت در پژوهش انصراف دهند. در صورت تمایل، نتایج مطالعه در اختیارشان قرار خواهد گرفت و نیازی به درج نامشان بر روی پرسش‌نامه‌ها نیست. اجرای پرسش‌نامه‌ها حدود ۵ ماه به طول انجامید.

یافته‌ها

شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

کرونباخ، ۰/۹۱ به‌دست‌آورد که نشانه همسانی درونی خوب مقیاس است. همچنین ضریب همبستگی بین نمرات شرکت‌کنندگان در دو نوبت با فاصله دو تا چهار هفته $r=0.74$ بود که نشانه اعتبار بازآزمایی مقیاس است. در این مطالعه، روایی هم‌زمان، همگرا و تشخیصی مقیاس ترس از صمیمیت از طریق اجرای هم‌زمان پرسش‌نامه وضعیت زناشویی گلوبوبوک - راست، مقیاس رابطه رمانتیک و مقیاس سلامت روانی بررسی شد که به ترتیب ۰/۴۵، ۰/۴۸ و ۰/۵۱ محاسبه شد و روایی مقیاس تأیید گردید.

پرسش‌نامه سبک دلبستگی بزرگسالان^۱ (ECR-R):

برای سنجش ابعاد دلبستگی زوجین از پرسش‌نامه تجدید-نظر شده تجارب در روابط نزدیک (ECR-R) فریلی^۲ و همکاران [۲۲] استفاده شد. این پرسش‌نامه با ۳۶ گویه در مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت دو سبک دلبستگی اجتنابی و اضطرابی را می‌سنجد. فریلی و همکاران در بررسی ساختار عاملی این پرسش‌نامه به دو عامل دلبستگی اضطرابی و اجتنابی دست یافتند که با مبنای نظری مطابق بود و هر یک از سبک‌های دلبستگی اضطرابی و اجتنابی با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ برای اضطرابی و ۰/۹۳ برای اجتنابی از همسانی درونی بالایی برخوردارند. در پژوهش خجسته‌مهر [۲۳]، همسانی درونی برای دلبستگی اضطرابی و اجتنابی به ترتیب ۰/۸۸ و ۰/۸۹ به‌دست‌آمده و روایی ملاکی آن معنادار گزارش شده است.

پرسش‌نامه وضعیت زناشویی گلوبوبوک - راست

(گریمس)^۳: این پرسش‌نامه با ارزیابی کیفیت روابط زناشویی دارای ۲۸ عبارت در زمینه میزان حساسیت و توجه زوجین نسبت به تمایلات هم‌دیگر می‌باشد که عبارتند از: همدردی، وفاداری، مشارکت، اعتماد، تعهد، صمیمیت و همدلی زوجین است که جواب این گویه‌ها روی طیف لیکرت ۴ درجه‌ای از صفر تا ۳ نمره‌گذاری می‌شود. نمره کل بین ۰ تا ۸۴ و نمرات بالاتر نشان‌دهنده وخیم‌تر بودن وضعیت زناشویی است [۲۴]. در فرم فارسی این پرسش‌نامه نمره کل مقیاس با آلفای کرونباخ برای نمونه‌ای از زنان برابر ۰/۹۲ و برای مردان برابر ۰/۹۴ محاسبه شد که

1. The experiences in Close Relationships revised (ECR-R) Questionnaire.
2. Fraley.
3. Rust.

4. Green

نتیجه آزمون همبستگی میان متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

مطابق با یافته‌های موجود در جدول ۲، ترس از صمیمیت، سبک‌های دلبستگی اضطرابی و اجتنابی و افکار پارانویاگونه با مشکلات زناشویی همسران بگونه مثبت و معناداری همبسته می‌باشند ($p < 0.001$). به بیان دیگر، هر چه نمره ترس از صمیمیت در افراد بالاتر باشد، مشکلات زناشویی و سبک‌های دلبستگی ناایمن مضطرب و اجتنابی بیشتری نیز خواهند داشت. همچنین، هر چقدر نمونه مورد مطالعه نمرات بالاتری در افکار پارانویاگونه کسب نماید، سبک‌های دلبستگی ناایمن و مشکلات زناشویی نیز بیشتر خواهد شد.

در ادامه الگوی پیشنهادی در پژوهش حاضر ارائه شده است.

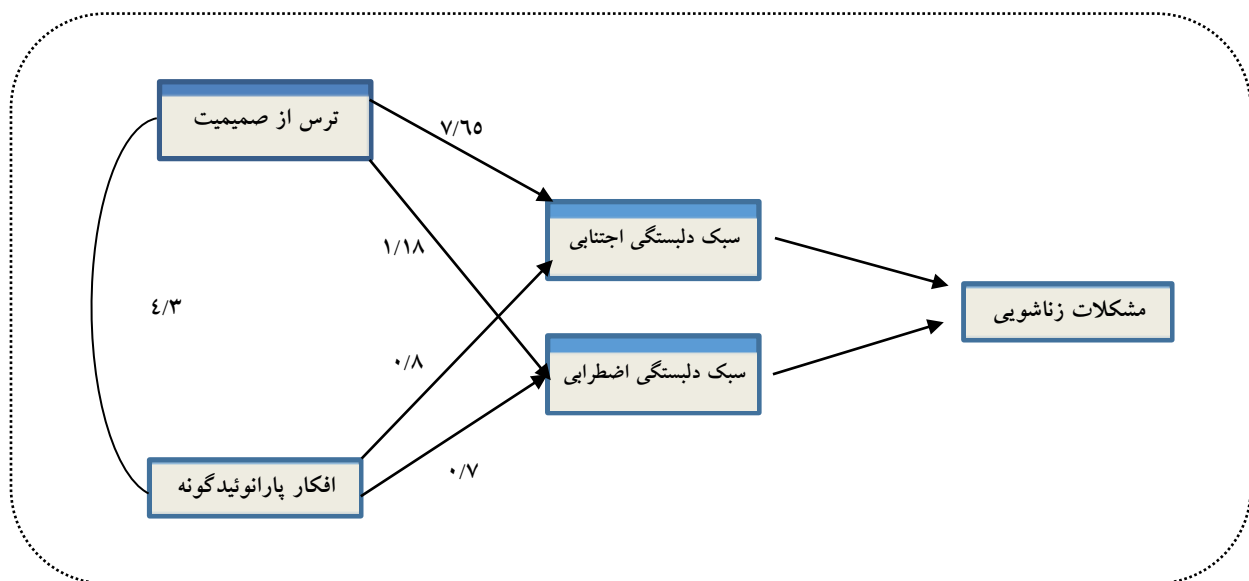
جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای ترس از صمیمیت، سبک‌های دلبستگی، افکار پارانویاگونه و مشکلات زناشویی

شاخص	میانگین	انحراف معیار
ترس از صمیمیت	۷۹/۴۲	۱۸/۴۱
سبک دلبستگی اجتنابی	۵۹/۱۸	۱۵/۱۰
سبک دلبستگی اضطرابی	۵۴/۶۴	۱۶/۲۴
افکار پارانویاگونه	۲۲/۴۵	۱۵/۱۶
مشکلات زناشویی	۲۶/۷۷	۱۲/۵۰

یافته‌های موجود در جدول ۱، شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. در ادامه در جدول ۲،

جدول ۲. آزمون همبستگی ترس از صمیمیت، سبک‌های دلبستگی، افکار پارانویاگونه با مشکلات زناشویی

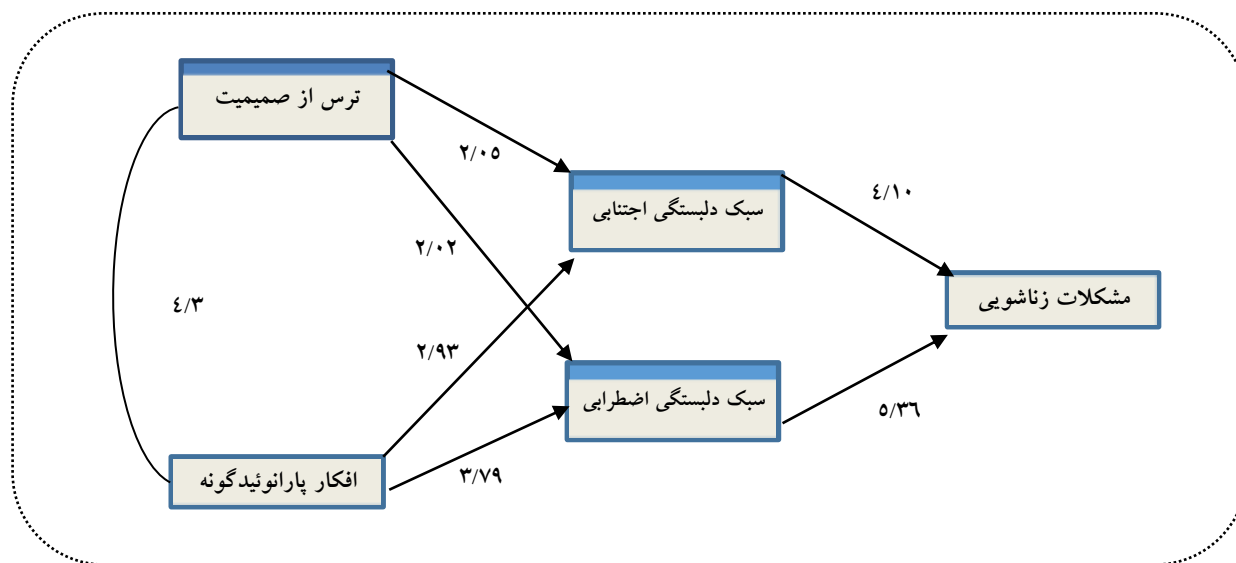
متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵
۱. ترس از صمیمیت	۱				
۲. مشکلات زناشویی	۰/۷۲۷**	۱			
۳. افکار پارانویاگونه	۰/۶۳۷**	۰/۵۶۷**	۱		
۴. دلبستگی اجتنابی	۰/۶۴۴**	۰/۷۳۳**	۰/۴۹۲**	۱	
۵. دلبستگی اضطرابی	۰/۷۵۶**	۰/۸۲۴**	۰/۵۹۰**	۰/۸۳۶**	۱

نمودار ۲: الگوی پیشنهادی اولیه مشکلات زناشویی

متغیرها بود و مفروضه سوم نیز برای اجرای تحلیل مسیر برقرار بود. همخطی چندگانه به همبستگی‌های درونی متغیرهای برونزا اطلاق می‌شود و همبستگی‌های بالاتر از ۰/۸ به عنوان همخطی چندگانه قوی تلقی می‌شوند. در این پژوهش، متغیرهای برونزا همبستگی بالای ۰/۸ نداشت. ضمن آنکه برای بررسی وجود همخطی چندگانه بالا، از دو شاخص آماره تحمل عامل تورم واریانس برای تعیین میزان هم‌پوشی متغیرهای برونزا نیز استفاده گردید و کلیه این ضرایب در سطح قابل قبولی بودند. به‌طوری که شاخص تحمل برای تمام متغیرهای پیش‌بین کوچک‌تر از ۰/۷۲ و شاخص تورم واریانس کوچک‌تر از ۴/۳۳ به‌دست آمد. اگر شاخص تحمل کوچک‌تر از یک و شاخص تورم کوچک‌تر از ۱۰ باشد، می‌توان گفت؛ روش تحلیل مسیر برای آزمون الگوی پیشنهادی بلامانع است. تحلیل مسیر با استفاده از نرم‌افزار AMOS انجام گردید.

برای بررسی فرضیه پژوهش مبنی بر اینکه دل‌بستگی اجتنابی و اضطرابی در رابطه ترس از صمیمیت و افکار پارانوئیدگونه با مشکلات زناشویی نقش میانجی دارد؟ از تحلیل مسیر استفاده شد. در همین راستا، ابتدا مفروضه معناداری رابطه متغیرهای موجود در الگوی پیشنهادی بررسی شد. نتایج ضرایب همبستگی پیرسون در جدول ۲ نشان می‌دهد، بین تمامی متغیرهای موجود در الگو، رابطه معناداری وجود دارد؛ بنابراین این نتایج حاکی از برقراری مفروضه فوق است. همچنین آزمون دوربین واتسون برای بررسی مفروضه استقلال خطاها اجرا شد. در پیش‌بینی مشکلات زناشویی از طریق متغیرهای موجود، مقدار عددی دوربین واتسون ۱/۹۶ بود که نزدیک به ۲ می‌باشد و بیانگر استقلال خطاهاست؛ بنابراین دومین مفروضه تحلیل مسیر نیز برقرار است. جهت بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون کالموگروف - اسمیرنوف استفاده شد که نتایج این آزمون حاکی از نرمال بودن توزیع داده‌های مربوط به همه

شکل ۱. مدل مفهومی اصلاح شده و تأیید شده روابط بین الگوی متغیرهای پژوهش

مجدورات تقریب^۴ (RMSEA) مورد بررسی قرار گرفت. برای آنکه الگو از برازش خوبی برخوردار باشد، باید نسبت مجذور خی دو به درجه آزادی کمتر از ۳، شاخص برازندگی تطبیقی^۱ (CFI)، شاخص نیکویی برازش^۲ (GFI) شاخص نیکویی برازش تعدیل‌شده^۳ (AGFI) و ریشه خطای میانگین

آموس، برازندگی الگوی پیشنهادی براساس شاخص نسبت مجذور خی دو به درجه آزادی، شاخص برازندگی تطبیقی^۱ (CFI)، شاخص نیکویی برازش^۲ (GFI) شاخص نیکویی برازش تعدیل‌شده^۳ (AGFI) و ریشه خطای میانگین

4 . Root Mean Square Error of Approximation.

1 . Comparative Fitness Index.

2 . Goodness of Fit Index.

3 . Adjusted Goodness of Fit Index.

نامعنادار برازش مدل انجام گرفت؛ تا در نهایت الگوی شکل ۲ مورد تأیید قرار گرفت. شاخص‌های کلی این مدل تعدیل شده در جدول ۳ قابل مشاهده است.

میانگین مجذورات تقریب (RMSEA) بین ۰ تا ۰/۰۵ (بیانگر برازش خوب) یا ۰/۰۵ تا ۰/۱۰ (بیانگر برازش قابل قبول) باشد. نتایج آزمون الگوی پیشنهادی اولیه از نبود برازش این الگو حکایت داشت. سپس برای برازش الگوی برازش نایافته اولیه، تعدیل‌هایی صورت گرفت و با حذف مسیرهای

جدول ۳. شاخص‌های نیکویی برازش الگوی پیشنهادی

شاخص	حد مطلوب	مقدار برازش شده
کای اسکور تقسیم بر درجه آزادی	۳ < خوب؛ ۵ < متوسط	۲/۸۰
مقدار p برای مدل	۰/۰۵ > خوب	۰/۰۰۰
شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)	۰/۹ > خوب	۰/۹۰
شاخص برازندگی (GFI)	۰/۹ > خوب	۰/۹۱
شاخص نرم شده برازندگی (NFI)	۰/۹ > خوب	۰/۹۳
ریشه دوم برآورد واریانس خطا (RMSEA)	۰/۰۵ < عالی، ۰/۱ تا ۰/۰۵ خوب	۰/۰۱۸

۰/۰۱۸ می‌باشد که این مقدار نشان‌دهنده برازندگی عالی و مناسب مدل است. در جدول ۳ پارامترهای اندازه‌گیری روابط مستقیم متغیرها در مدل پیشنهادی آورده شده است. در جدول ۴، ضرایب اثر مستقیم و سطح معنی‌داری بین متغیرهای پژوهش گزارش شده است. همچنین در این جدول نتایج حاصل از روش بوت استراپ را برای روابط واسطه‌ای نشان می‌دهد.

همانگونه که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، مجذور کای نسبت به درجه آزادی آن (مجذور کای نسبی) سنجیده می‌شود. این شاخص در جدول برابر با ۲/۸۰ محاسبه شده که کمتر از ۳ می‌باشد و در حد خوب قرار دارد. علاوه بر آن شاخص برازندگی تطبیقی، شاخص برازندگی، شاخص نرم شده برازندگی نیز نشان‌دهنده برازندگی مناسب مدل هستند. شاخص ریشه دوم برآورد واریانس خطا برابر با

جدول ۴: برآوردهای مربوط به تاثیرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای پژوهش

مسیر	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	سطح معنی‌داری
ترس از صمیمیت - سبک دلبستگی اجتنابی	۰/۶۵	-	۰/۰۳
	مقدار t	۲/۰۵	
ترس از صمیمیت - سبک دلبستگی اضطرابی	۰/۷۱	-	۰/۰۴
	مقدار t	۲/۰۲	
افکار پارانوئیدگونه - سبک دلبستگی اجتنابی	۰/۶۹	-	۰/۰۴
	مقدار t	۲/۹۳	
افکار پارانوئیدگونه - سبک دلبستگی اضطرابی	۰/۵۷	-	۰/۰۰۲
	مقدار t	۳/۷۹	
سبک دلبستگی اجتنابی - مشکلات زناشویی	۰/۷۲	-	۰/۰۰۹
	مقدار t	۴/۱۰	
سبک دلبستگی اضطرابی - مشکلات زناشویی	۰/۶۹	-	۰/۰۰۱
	مقدار t	۵/۳۶	

ادامه جدول ۴: برآوردهای مربوط به تاثیرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای پژوهش

مسیر	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	سطح معنی داری
ترس از صمیمیت - سبک دلبستگی اضطرابی - مشکلات زناشویی	ضرایب استاندارد	۰/۵۹	۰/۰۰۱
	مقدار t	۶/۷۹**	
ترس از صمیمیت - سبک دلبستگی اجتنابی - مشکلات زناشویی	ضرایب استاندارد	۰/۵۲	۰/۰۰۱
	مقدار t	۵/۳۶**	
افکار پارانو یا گونه - سبک دلبستگی اجتنابی - مشکلات زناشویی	ضرایب استاندارد	۰/۶۹	۰/۰۰۵
	مقدار t	۵/۰۳**	
افکار پارانو یا گونه - سبک دلبستگی اضطرابی - مشکلات زناشویی	ضرایب استاندارد	۰/۸۵	۰/۰۰۲
	مقدار t	۲/۲۰*	

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی سبک‌های دلبستگی نایمن (اضطرابی و اجتنابی) در رابطه ترس از صمیمیت و افکار پارانو یا گونه با مشکلات زناشویی انجام شد. نقش میانجی سبک‌های دلبستگی نایمن در رابطه ترس از صمیمیت با مشکلات زناشویی با استفاده از آزمون تحلیل مسیر بررسی شد و نتیجه تحلیل مسیر نشان داد، ترس از صمیمیت با میانجی‌گری سبک‌های دلبستگی نایمن با مشکلات زناشویی صورت غیرمستقیم معنادار است. این یافته با نتایج مطالعه [۳، ۶] همسو می‌باشد. مطالعه فیرفلی و شیور^۱ [۶] نشان می‌دهد، سبک‌های دلبستگی در طول دوره زندگی پایدار هستند و در شکل‌گیری صمیمیت در روابط عاشقانه فرد در دوان بزرگسالی تأثیر می‌گذارند. همچنین مطالعه فیتزی - دوتان^۲ [۳] نشان می‌دهد ترس از صمیمیت به واسطه میزان تمایز یافتگی هیجانی هر یک از زوجین با رضایتمندی زناشویی ارتباط دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت؛ تجربه صمیمیت مستلزم بیان آزادانه احساسات، عواطف و خودافشایی در روابط بین فردی است که به رشد همدلی و نزدیکی بین - فردی کمک می‌کند [۶]. افرادی که ترس از صمیمیت دارند، از درمیان گذاشتن افکار و احساسات خود با همسرشان اجتناب می‌کنند. همچنین، خودداری از ابراز احساسات و اجتناب از درگیری با عواطف بین فردی از خصیصه‌های دلبسته‌های اجتنابی است. این افراد از برقراری روابط صمیمانه با دیگران راحت

نیستند، با واکنشی خصمانه از تعاملات صمیمانه کناره‌گیری می‌کنند [۳]؛ بنابراین در دلبسته‌های اجتنابی ترس از صمیمیت بیشتری مشاهده گردید.

دلبسته‌های اجتنابی، با الگوهای کاری درونی مثبتی که نسبت به خودشان دارند بهتر می‌توانند با چالش‌های موجود در محیط کنار بیایند، اما نسبت به دیگران بازنمایی تصویری منفی دارند و به همین دلیل نمی‌توانند به دیگران اعتماد کنند و در تعامل با دیگران مثل همسرشان راحت نیستند. این افراد با طرد اطلاعاتی که سیستم دلبستگی را فعال می‌کنند در تعامل با دیگران راحت نیستند، گرم و صمیمانه رفتار نمی‌کنند و در مواجهه با تعارض‌های ارتباطی الگوهای تعاملی منفی را به کار می‌بندند [۲۸] و این بی‌اعتمادی نسبت به همسر باعث جدایی و از دست دادن حمایت او می‌شود [۲۹]. به همین دلیل انتظار می‌رود که دلبسته‌های اجتنابی مشکلات زناشویی بیشتری در تعاملات صمیمانه‌شان تجربه نمایند.

دلبسته‌های مضطرب، با تصویری منفی از خود و ترس از طرد شدن نگرانند در مواقع ضروری افراد مهم زندگی‌شان در دسترس نباشند. در تعاملات بین فردی، بیش از حد خواستار ارتباط با دیگران هستند، اما همواره احساس می‌کنند شایسته محبت دیگران نیستند و با نگرانی از طرد شدن از سوی دیگران به دنبال تأیید و نزدیکی بیشتر با دیگرانند [۶] این افراد با وجود داشتن تعاملات مثبت و خوب، تعارض‌های ارتباطی بیشتری را تجربه می‌کنند. این وضعیت می‌تواند تبیین کند که چرا این افراد از صمیمیت می‌ترسند. خودافشایی و پاسخ‌گویی شنونده، مؤلفه‌های اصلی یک تعامل صمیمانه است [۲۸]. بدین ترتیب پاسخ‌گو و

1. Fraley & Shaver.
2. Finzi-Dottan.

احتمالاً سبک‌های دلبستگی نایمن با تقویت باورهای منفی درباره خود و دیگران و همچنین با افزایش عاطفه منفی، حساسیت بین فردی و یا کناره‌گیری اجتماعی در شکل‌گیری پارانویا تأثیر می‌گذارد و این عوامل، مکانیسم‌های درگیر در شکل‌گیری پارانویا و هذیان آزار و اذیت می‌باشد [۳۱] بدین ترتیب سبک‌های دلبستگی نایمن می‌توانند تبیین کنند که چرا پارانویا تقویت می‌شود و تداوم می‌یابد.

افراد دارای افکار پارانوئیدی به سختی به اطرافیان اعتماد می‌کنند و این مسئله روابط اجتماعی و شخصی پایدار را برای آنها دشوار می‌کند. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که بین دلبستگی اجتنابی و تعاملات سرد و غیرقابل اعتماد و منفی که منجر به پارانویا می‌شود، رابطه تنگاتنگی وجود دارد [۸، ۱۱ و ۳۴]. به بیان دیگر، تعاملات اجتماعی نقش مهمی در کاهش سطح ایده‌پردازی پارانویاگونه دارند. هر چه فرد بتواند رابطه گرم و صمیمانه‌ای با دیگران برقرار نماید، افکار پارانویاگونه کمتری را تجربه می‌کند [۳۵]؛ در همین راستا، مطالعه کاستیلهو^۲ [۳۶] نشان داد، دلبسته‌های مضطرب در مقایسه با دلبسته‌های اجتنابی، مشکلات بین فردی بیشتری دارند و توهم و افکار پارانوئیدی بیشتری را تجربه می‌کنند.

مطالعه حاضر با محدودیت‌هایی نیز مواجه بود. نمونه مورد مطالعه به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد و به دلیل شیوع کرونا امکان نمونه‌گیری به روش حضوری میسر نبود و به همین دلیل در تعمیم یافته‌ها باید احتیاط نمود. با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود با توجه به اینکه افکار پارانویاگونه در جمعیت عمومی نیز شایع هستند، توجه به این متغیر می‌تواند از بروز و شدت یافتن مشکلات زناشویی پیشگیری نماید.

همچنین، باورهای فرهنگی و تربیتی می‌توانند در شکل‌گیری ترس از روابط صمیمانه نقش داشته باشند. از یک سو، به مردان توصیه می‌شود از ابراز هیجانات خودداری کنند و اط سویی دیگر، از زنان انتظار می‌رود در روابط صمیمانه نقش مراقبتی داشته باشند این باورها ممکن است باعث شکل‌گیری ترس از صمیمیت در زنان شده و تأثیر منفی بر روابط آن‌ها بگذارد؛ بنابراین، توجه به این موضوع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

خودآشکارساز بودن همسر یک دلبسته مضطرب، سبب می‌شود او با درک صمیمیت، رضایت‌مندی زناشویی بیشتری را تجربه نمایند و اگر شرایط یک تعامل صمیمانه (یعنی خودآشکارگری کم و دردسترس نبودن) برقرار نباشد، این پاسخگو و در دسترس نبودن را نشانه‌ای از بی‌محبتی یا کم‌محبتی همسرش تفسیر می‌کند. فرد دلبسته مضطرب در تعاملات روزانه با همسر خود، نسبت به کوچک‌ترین تغییرات و نشانه‌های صمیمیت حساس بوده و انتظار دارد محبت، صمیمیت بیشتری دریافت کند. به همین دلیل، معمولاً از همسر خود گله‌مند است که میزان توجه و محبت کافی را دریافت نمی‌کند. در چنین شرایطی، زوجین بهزیستی روان‌شناختی کمتری خواهند داشت و رضایتمندی زناشویی آن‌ها کاهش می‌یابد [۷، ۸].

یکی دیگر از یافته‌های پژوهش حاضر این بود که افکار پارانویاگونه با سبک‌های دلبستگی اجتنابی و اضطرابی رابطه معناداری دارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های [۳۰، ۳۱] همسو می‌باشد. همفری و همکارانش^۱ (۳۰) نقش طرح‌واره‌های منفی در مورد خود و دیگران را در شکل‌گیری پارانویا بررسی کردند و بدین نتیجه دست یافتند، طرح‌واره منفی نسبت به دیگران در شکل‌گیری پارانویا نقش دارد، اما طرح‌واره منفی نسبت به خود در این رابطه معنادار نبود. همچنین سیتکو و همکارانش (۳۱) نیز در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که سبک‌های دلبستگی نایمن با افزایش احتمال ابتلا به بیماری‌های روان‌شناختی و سبک دلبستگی ایمن با کاهش خطر ابتلا به پارانویا رابطه نیرومندی دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت؛ مبتنی بر نظریه دلبستگی، الگوهای کاری درونی زمانی فعال می‌شوند که افراد احساس خطر و تهدید کنند. ترکیب طرح‌واره‌های منفی درباره خود و دیگران، نه تنها موجب می‌شود که فرد احساس آسیب‌پذیری نماید، بلکه باور دارد که دیگران خطرناک هستند. به نظر می‌رسد، اضطراب تأثیر این طرح‌واره را تشدید می‌کند و موجب می‌شود که فرد تهدید و بدگمانی بیشتری را از سوی دیگران تجربه نماید [۳۲]. دلبسته‌های نایمن در دوران بزرگسالی به دیگران اعتماد ندارند و نمی‌توانند حس اعتماد را در خود شکل دهند. این افراد تعاملات خود را به گونه منفی تفسیر کرده و احساس خطر می‌کنند [۳۳].

2. Castilho.

1. Hamphery et al.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در این پژوهش، اصول اخلاقی به طور کامل رعایت شده است. شرکت کنندگان در جریان روند پژوهش قرار داشتند و اطلاعات آنان به صورت محرمانه نگهداری شد. همچنین، این امکان برای آنان فراهم بود که در هر مرحله از پژوهش، در صورت تمایل، از روند همکاری انصراف دهند.

حامی مالی:

این پژوهش هیچ‌گونه کمک مالی از سازمان‌های تأمین مالی در بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرده است.

سپاسگزاری

پژوهشگران بدین‌وسیله از همه زوجینی که در انجام این پژوهش، ما را یاری نمودند، سپاسگزاری و قدردانی می‌نمایند.

منابع

- 1- Robles, T. F., Slatcher, R. B., Trombello, J. M., & McGinn, M. M. Marital quality and health: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 2014; 140: 140–187. <https://doi.org/10.1037/a0031859>
- 2- Pourmovahed, Z., Mazloomi, S. S., Zareei Mahmoodabadi, H., Tavangar, H., Yasini, M., Vaezi, A. Deficiency of Self-efficacy in Problem-solving as a Contributory Factor in Family Instability: A Qualitative Study. *Iran Journal of Psychiatry*, 2018; 13(1): 32- 39. https://www.researchgate.net/publication/323586503_Deficiency_of_Self-Efficacy_in_Problem-Solving_as_a_Contributory_Factor_in_Family_Instability_A_Qualitative_Study
- 3- Finzi-Dottan, R. The Role of Fear of Intimacy as Mediator between Self-Differentiation and Marital Relationship Satisfaction: A Dyadic Model. *The Family Journal: Counselling and Therapy for Couples and Families*, 2023; 3 (13): 392-398. <https://doi.org/10.1177/10664807231163254>
- 4- Bowlby, J. Attachment. Attachment and loss: Vol. 1: Loss. New York, NY: Basic Books. 1969.
- 5- Carr, S. C., Hardy, A., Fornells-Ambrojo, M. Relationship between attachment style and symptom severity across the psychosis spectrum: A meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 2018; 59: 145–158. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2017.12.001>
- 6- Fraley, R. C., Shaver, P. R. Attachment theory and its place in contemporary organization of emotion, cognition, and behavior. In J. A. Simpson, & W. S. Rholes organization of emotion, cognition, and behavior. In J. A. Simpson, & W. S. Rholes. 2021.
- 7- Cambell, L., & Stanton, S., CE. Adult attachment and trust in romantic relationships. *Current Opinion in Psychology*, 2019; 25: 148-151. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2018.08.004>
- 8- Kobak, R., Bosmans, G. Attachment and psychopathology: a dynamic model of the insecure cycle. *Current. Opinion. Psychology*. 2019; 25: 76–80. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2018.02.018>
- 9- Hagekull, B., Bohlin, G. Early temperament and attachment as predictors of the Five Factor Model of personality. *Attachment & Human Development*, 2003; 5: 2–18. <https://doi.org/10.1080/1461673031000078643>
- 10-Lavin, R., Bucci, S., Varese, F., Berry, K., The relationship between insecure attachment and paranoia in psychosis: a systematic literature review. *British Journal of Clinical, Psychology*, 2020; 59: 39–65. <https://doi.org/10.1111/bjc.12231>
- 11-Bebbington, P. E., McBride, O., Steel, C., Kuipers, E., Radovanovic, M., Brugha, T., ... Freeman, D. The structure of paranoia in the general population. *The British Journal of Psychiatry*, 2013; 202: 419–427. <https://doi.org/10.1192/bjp.bp.112.119032>
- 12-Savage, Ch., Orth, R., Bennett, M., Blanchard, J. Interpersonal consequences of paranoid ideation, negative symptoms and sleep problems in a trans diagnostic sample of individuals with psychosis. *Journal of Psychiatric Research*, 2024; 177: 194-202. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2024.07.010>
- 13-Freeman, D., Garety, P. A., Bebbington, P. E., Smith, B., Rollinson, R., Fowler, D., Dunn, G. Psychological investigation of the structure of paranoia in a non-clinical population. *The British Journal of Psychiatry*, 2005; 186: 427–435. 2005. <https://doi.org/10.1192/bjp.186.5.427>
- 14-Bentall, R. P., Fernyhough, C. Social predictors of psychotic experiences: specificity and psychological mechanisms. *Schizophrenia Bulletin*, 2008; 34: 1012–1020. <https://doi.org/10.1093/schbul/sbn103>
- 15-Trucharte, A., Valiente, C., Espinosa, R., Chaves, C. The role of insecure attachment and psychological mechanisms in paranoid. *Schizophrenia Research*, 2022; 243: 9-16. <https://doi.org/10.1016/j.schres.2022.02.021>

- 26-Green C.E.L., Freeman D., Kuipers E, Bebbington, P., Fowler, D., Dunn, D., & Garety, P.A. Measuring ideas of persecution and social reference: The Green et al. Paranoid Thought Scales (GPTS). *Psychological Medicine*, 2008; 38 (1): 101-111.
<https://doi.org/10.1017/S0033291707001638>
- 27-Kolloleamad, F., Kraskian Mujembari, A., Bahrami, M. Determine the Psychometric Properties of Green et al. Paranoid Thoughts Scale (GPTS). *Journal of Psychological Models and Methods*, June 2018; 9(31): 97-110.
<http://noo.rs/3aeOF> **[In Persian]**.
- 28-Wanger, R., Roy, A.R.K., Gorman, K. R., Ferguson, K. Attachment, relationship communication style and the use of jealousy induction techniques in romantic relationships. *Personality and Individual Differences*, 2018; 129: 6-11.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.02.033>
- 29-Mohseni Kabir, M., Dehghani, M., & Kiamanesh, A. Study of the relationship between object relations and defence mechanisms with marital satisfaction. *Indian Journal of Fundamental and Applied Life Sciences*, 2015; 5: 3588-3597. Study of the relationship between object relations and defense mechanisms with marital satisfaction
- 30-Hamphery, CH., Bussi, S., Varese, F., Degnan, A., Berry, K. Paranoia and negative schema about the self and others: A systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 2021; 90: 102081.
<https://doi.org/10.1016/j.cpr.2021.102081>
- 31-Sitko, K., Varese, F., Sellwood, w., Hammond, A., Bentall, r. The dynamics of attachment insecurity and paranoid thoughts: An experience sampling study. *Psychiatry Research*, 2016; 242: 32-38.
<https://doi.org/10.1016/j.psychres.2016.08.057>
- 32-Granieri A, La Marca L, Mannino G, Giunta S, Guglielmucci F, Schimmenti A. The relationship between defense patterns and DSM-5 maladaptive personality domains. *Frontiers in Psychology*, 2017; 2, 8: 1926.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01926>
- 33-Freeman, D., Dunn, G., Fowler, D., Bebbington, P., Kuipers, E., Emsley, R., Garety, P. Current paranoid thinking in patients with delusions: The presence of cognitive-affective biases. *Schizophrenia Bulletin*, 2013; 39: 1281-1287.
- 16-Freeman, D., Loe, B. S., Kingdon, D., Startup, H., Molodynski, A., Rosebrock, L., Bird, J. The revised Green et al, The revised Green GPTS): Psychometric properties, severity ranges, and clinical cut-offs. *Psychological Medicine*, 2019; 51:1-10.
<https://doi.org/10.1017/S0033291719003155>
- 17-Freeman, D., Freeman, J., & Garety, P. Overcoming paranoid and suspicious thoughts: A self help guide using cognitive behavioural techniques. Hachette, UK. 2016.
- 18- Iranizadeh, J., ZareiMahmood abadi, H., Vaziri, S., Afsha, A.R. Exploring a Family Consolidation Model based on the Lazarus Multifaceted Theory among Couples in Yazd City (Qualitative). *The Journal of Toloo-e-behdasht*, 2019; 18(5): 27 - 40. <https://www.magiran.com/p2082446> **[In Persian]**.
- 19-Habibi, A; Kolahi, B. Structural Equation Modeling and Factor Analysis. Tehran: Jahad Daneshgahi, second edition. 1401. **[In Persian]**.
- 20-Descutner, C. J, & thelen, M. H. Development and validation of a fear-intimacy scale. *Journal of counseling and clinical psychology*, 1991; 3: 218-225. <https://doi.org/10.1037/1040-3590.3.2.218>
- 21-Besharat, M. A. Investigating the psychometric properties of the Fear of Intimacy Scale. Research report, Tehran: University of Tehran, 2010. **[In Persian]**.
- 22-Fraley, R. C., Waller, N. G., & Brennan, K. A. An item response theory analysis of self-report measures of adult attachment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2000; 78: 350-365.
<https://doi.org/10.1037/0022-3514.78.2.350>
- 23-Khojasteh-Mehr, R. Investigating personality traits, social skills, attachment styles, and demographic characteristics as predictors of marital success and failure in couples seeking divorce and normal couples in Ahvaz. PhD thesis in psychology, Ahvaz: Shahid Chamran University of Ahvaz. 2003. **[In Persian]**.
- 24-Rust, J., Bennun, I, Crow, M., Golombok, S. The Golombok-Rust Inventory of Maritital State Questionnaire. *Sexual and marital Therapy*, 1986; 1: 55-60.
<https://doi.org/10.1080/02674658608407680>
- 25-Besharat, M. A. Investigating the Psychometric Properties of the Fear of Intimacy Scale. Research report, Tehran: University of Tehran, 2010. **[In Persian]**.